
ZESZYTY NAUKOWE WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W BYDGOSZCZY
Studia Przyrodnicze 1986 z.6

GENOWEFA HANYŻEWSKA
WSP w Bydgoszczy

RYS HISTORYCZNY ROZWOJU STUDIUM WF ORAZ KLUBU UCZELNIANEGO AZS
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W BYDGOSZCZY W LATACH 1969 - 1979

Początki organizowania w Uczelni zajęć wychowania fizycznego datują się od roku 1969, w którym to powołano Wyższą Szkołę Nauczycielską, a wraz z nią Studium WF.

Pierwszym kierownikiem Studium WF był dr Oskar Żawrocki, który pracował na pół etatu, jednocześnie pełnił tę samą funkcję w Akademii Medycznej w Gdańsku. Zajęcia wychowania fizycznego prowadzili magistrowie: Zygmunt Antończyk, Genowefa Hanyżewska, Danuta Konecka, Maria Łaba.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa, wychowaniem fizycznym objęci byli studenci wszystkich kierunków. Zajęcia prowadzone były przez trzy semestry w wymiarze 2 godzin tygodniowo z zaliczeniem semestralnym w indeksie. Obok prowadzonych obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego z inicjatywy kierownika Studium WF dnia 19 listopada 1969 r. powołano do życia Klub Uczelniany AZS. Prezesem Klubu został student kierunku wf z biologią Henryk Borowski, a sekretarzem Danuta Szałach. Klub Uczelniany w swoich szeregach zrzeszał 68 członków, którzy rekrutowali się z działających w tym okresie sekcji piłki siatkowej kobiet i mężczyzn prowadzonej przez mgr Józefa J. Szallę. Działalność Klubu polegała na organizowaniu rozgrywek między kierunkami i wydziałami w piłce siatkowej i ręcznej w kategorii kobiet i mężczyzn.

W styczniu 1970 r. następują zmiany organizacyjne Studium WF. Z uwagi na rezygnację z pracy w Uczelni dr Oskara Żawrockiego, decyzją JM Rektora Studium WF przestaje funkcjonować jako samo-

dzielna jednostka Uczelni, zostaje ono włączone do istniejącego przy Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Zakładu Wychowania Fizycznego, którego kierownikiem był dr Stanisław Strzyżewski. Dotychczasowe obowiązki Studium WF przejmują Zakład WF, który do momentu połączenia jednostek zajmował się głównie kształceniem studentów dziennych na kierunku wychowania fizycznego z biologią oraz studentów zaocznych po Studium Nauczycielskim i Liceum Pedagogicznym na kierunku wychowania fizycznego. Pierwszymi pracownikami Zakładu WF zatrudnionymi od momentu powołania Uczelni byli: Zygmunt Antończyk, Maria Łaba i na godzinach zleconych Genowefa Hanyżewska, Danuta Konecka oraz Józef Szalla.

Rosnące zadania Zakładu wymagały przyjęcia na pełen etat dalszych pracowników z określoną specjalizacją sportową, stąd też w następnym roku akademickim 1970/71 do pracy w Zakładzie WF na etat przyjęto trenera piłki koszykowej Roberta Dybałę, trenera piłki siatkowej Genowefę Hanyżewską, trenera pływania Ryszarda Ligarzewskiego, instruktora lekkiej atletyki Jana Żmudzkiego, a na godziny zleczone: Danutę Konecką, Danutę Mroczyńską, Józefa Szallę. Pracownicy Zakładu prowadzili zajęcia specjalistyczne na kierunku wf z biologią, studiach zaocznych oraz pozostałych kierunkach i latach studiów w Uczelni. Ponadto zaangażowani byli w pracy KU AZS, który rozwijał swoją działalność programową i sportową.

Z dniem 1 grudnia 1970 r. w obecności władz rektorskich Uczelni odbyło się pierwsze walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze, które wybrało nowe władze Klubu. Prezesem wybrany został Ryszard Ligarzewski, wiceprezesami zostali: mgr Wiesław Szalla i mgr Roman Osowski, a sekretarzem Halina Złotowska.

Naczelnym zadaniem Klubu Uczelnianego AZS w tym okresie było przygotowanie reprezentacji Uczelni w piłce siatkowej, koszykowej, ręcznej oraz lekkoatletyce i pływaniu do pierwszych Mistrzostw Środowiskowych Szkół Wyższych Bydgoszczy oraz VI edycji Akademickich Mistrzostw Polski Wyższych Szkół Nauczycielskich i Filii Uniwersytetów, które miały odbyć się w następnym roku akademickim.

W roku akademickim 1971/72 na etat w Zakładzie WF przyjęto mgr Danutę Konecką, a na godziny zleczone zatrudniono dalszych nauczycieli wf, magistrów: Grzegorza Nowickiego, Ryszarda Stamma,

Elżbietę i Stanisława Bednarek, Marię Kowal. Rok ten charakteryzuje się pełnym cyklem szkolenia na trzyletnich studiach kierunku wf z biologią. Z 45 studentów przyjętych na pierwszy rok kończy Uczelnię 24. Wśród nich dyplom z oceną bardzo dobrą uzyskali: Henryk Borowski, Halina Braun, Helena Swirska, Waldemar Sagan, Włodzimierz Szews, Halina Złotowska.

Klub Uczelniany AZS powiększa swoje szeregi do 144 członków, notuje się dalszy postęp w przygotowaniu sportowym sekcji do startu w Mistrzostwach Polski Wyższych Szkół Nauczycielskich i Filii Uniwersytetów. Po raz pierwszy Uczelnia nasza bierze udział w VI Akademickich Mistrzostwach Polski WSN i Filii Uniwersytetów w takich dyscyplinach jak: piłka siatkowa, ręczna, lekkoatletyka. W Kielcach kobiety uzyskały na 12 startujących Uczelni 6 miejsce w piłce siatkowej, a mężczyźni 10. Ogromny sukces zanotowały piłkarki ręczne, które w Szczecinie zdobyły wicemistrzostwo Polski, natomiast lekkoatleci w Białymstoku w kategorii kobiet zajęli IV miejsce, a mężczyźni VI. Reprezentacja Uczelni w tenisie stołowym w Słupsku uplasowała się dopiero na IX miejscu. Udział naszych zespołów w tychże mistrzostwach, jak na pierwszy debiutancki start należy uznać za udany. Natomiast pełnym sukcesem zakończył się udział reprezentacji Uczelni w I Środowiskowych Mistrzostwach Szkół Wyższych Bydgoszczy i Torunia. W łącznej punktacji kobiety zajęły I miejsce, a mężczyźni uplasowali się na miejscu II.

W czerwcu tegoż roku następują zmiany personalne, a mianowicie rezygnuje z pracy w Zakładzie WF dr Stanisław Strzyżewski, który przenosi się do WSWF w Katowicach. Należy nadmienić, iż była to wielka strata dla Uczelni bowiem pod jego kierunkiem zanotowano wiele osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych i sportowych.

Jednocześnie był on inicjatorem podejmowania prac badawczo-naukowych, do prowadzenia których wdrażał młodych pracowników Zakładu.

W roku akademickim 1972/73 na stanowisko kierownika Zakładu powołano mgr Marię Łabę, która współpracowała z tym samym zespołem nauczycieli wf zatrudnionych w poprzednich latach. Dodatkowo na godziny zleczone zostaje przyjęta mgr Ewa Dybała. W tym roku kończą Uczelnię pierwsi absolwenci studiów zaocznych kierunku wf w liczbie 36. Dyplom ukończenia studiów wyższych z oceną bardzo

dobrą uzyskali: Zbigniew Jabłoński, Andrzej Kandziora, Bogdan Szczaniecki, Jan Klonowski, Karol Paszkiewicz, Jan Siennicki. Wśród absolwentów studiów dziennych dyplom z oceną bardzo dobrą uzyskały: Krystyna Kowalska, Barbara Szening.

W działalności sportowej zaznacza się coraz większy udział studentów w imprezach sportowych organizowanych wewnątrz Uczelni. W Klubie Uczelnianym AZS na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym wybrano nowy Zarząd, którego prezesem został Dyrektor Administracyjny mgr Remigiusz Kołodziński, wiceprezesem ds. sportowych mgr Genowefa Hanyżewska, wiceprezesem ds. organizacyjnych mgr Ryszard Ligarzewski, a sekretarzem Irmina Górniak.

W tym roku zostaje zgłoszony do rozgrywek państwowych ligi wojewódzkiej zespół piłki siatkowej kobiet prowadzony przez Genowefę Hanyżewską. Zawodniczki rekrutowały się przeważnie ze studentek kierunku wf z biologią i nauczania początkowego z wf. Sekcja piłki koszykowej mężczyzn i kobiet po raz pierwszy wzięła udział w Akademickich Mistrzostwach Polski w Szczecinie, gdzie kobiety zajęły III miejsce, a mężczyźni VI. Trenerem drużyny był Robert Dybała. Reprezentacja piłki nożnej kierowana przez Zygmunta Antończyka w Słupsku zdobyła V miejsce.

Uczelnia nasza w tym samym roku była organizatorem VII Akademickich Mistrzostw Polski w Lekkoatletyce. Zawody przeprowadzono na stadionie BKS "Budowlani". Zespół lekkoatletyczny naszej Uczelni zajął II miejsce w punktacji zespołowej zdobywając 11 medali w tym 3 złote, 4 srebrne i 4 brązowe. Trenerem lekkoatletów był Jan Żmudziński.

W roku akademickim 1973/74 nie było naboru na pierwszy rok studiów kierunku wf z biologią z powodu likwidacji tego kierunku w naszej Uczelni. Decyzje w tym względzie podjęte były przez Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Na drugim roku studiów pozostało 34 studentów, na trzecim 32, a na studiach zaocznych po SN: na drugim roku 37 i po IP II roku 34. Ponadto pracownicy Zakładu WF w dalszym ciągu prowadzili obowiązkowe wychowanie fizyczne na pozostałych kierunkach i latach studiów w wymiarze 2 godzin tygodniowo do trzeciego semestru włącznie. Rok ten był kolejnym etapem przeobrażeń organizacyjnych Uczelni, które spowodowane były zmieniającymi się zarządzeniami w zakresie

wychowania fizycznego.

Po długich, bo trwających 10 lat konsultacjach między Komisją WF prowadzoną przez dr Jerzego Skorowskiego przy Zarządzie Głównym ZNP, a Ministerstwem Szkolnictwa Wyższego zostały wreszcie uwzględnione postulaty wysuwane przez ogół nauczycieli wf i znalazły one wyraz w Zarządzeniu Nr 21/74 z dnia 9 kwietnia 1974 r. Ministrów Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Kultury i Sztuki, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Żeglugi. - w sprawie przekształcenia działających w szkołach wyższych Studiów WF w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Do powyższego zarządzenia zostały załączone: "Ramowy Regulamin Studium WF i Sportu", "Wzorcowy program Studium WF i Sportu".

W świetle tych zmian Zakład WF zostaje przekształcony w Studium WF i Sportu. Funkcję kierownika JM Rektor powierzył Genowefie Hanyżewskiej, a pracownicy Zakładu WF stali się automatycznie pracownikami Studium, zobowiązanymi w dalszym ciągu do prowadzenia zajęć na wygasającym w Uczelni kierunku wf z biologią oraz studiach zaocznych kierunku wf.

Wprowadzenie w życie nowego programu i regulaminu Studium WF i Sportu miało na celu podwyższenie rangi kultury fizycznej i turystyki, jako ważnej dziedziny w ogólnym wychowaniu młodzieży studenckiej.

Jednym z efektywnych postanowień było wprowadzenie obowiązkowych zajęć wf w wymiarze 2 godzin tygodniowo na wszystkich latach studiów z zaliczeniem z oceną w każdym semestrze. Drugim ważnym elementem było szczegółowe określenie zadań Studium WF i Sportu oraz zasad współpracy Studium z Socjalistycznym Związkiem Studentów Polskich, Akademickim Związkiem Sportowym i właściwymi Związkami Zawodowymi. Regulamin uwzględnił również ważną dla nauczycieli wf sprawę awansów na wykładowcę i starszego wykładowcę.

Zwiększone w wyniku tych postanowień zadania wpłynęły na dalszy rozwój działalności Studium WF i Sportu. Zostaje opracowany uczelniany program rozwoju wychowania fizycznego i sportu oraz regulamin i szczegółowy program nauczania dla wszystkich lat studiów, przystosowany do warunków Uczelni.

Rok akademicki 1973/74 obfitował w sukcesy sportowe. Studenci - sportowcy Wyższej Szkoły Nauczycielskiej sięgali po najwyższe

trofea w zmaganiach mistrzowskich. Największy sukces odnieśli pływacy, którzy wywalczyli I miejsce w ogólnej punktacji Akademickich Mistrzostw Polski WSN i Filii Uniwersytetów. Organizatorem tych mistrzostw była nasza Uczelnia.

Ponadto lekkoatleci ubiegali się o tytuł drużynowego mistrza Polski w ramach zawodów korespondencyjnych. Im też tytuł ten przypadł w udziale. W Akademickich Mistrzostwach Polski startowała w tym roku akademicka reprezentacja kobiet w piłce siatkowej w Rzeszowie zdobywając V miejsce. W Słupsku odbywały się Akademickie Mistrzostwa Polski w piłce nożnej. Zespół naszej Uczelni wywalczył V miejsce, a w Częstochowie reprezentacja tenisa stołowego uzyskała również V miejsce.

W roku akademickim 1974/75 powołano zastępcę kierownika ds. sportowych mgr Ryszarda Ligarzewskiego oraz zastępcę ds. dydaktycznych mgr Danutę Konecką. Do pracy w Studium WF i Sportu na godziny zlecone przyjęto: magistrów Andrzeja Dominiaka, Jadwigę Klinger, Tadeusza Głuszko, Mariana Sergota, Marię Łabę, Jana Remplewicza. W tym samym roku akademickim JM Rektor awansował na wniosek kierownika Studium na starszego wykładowcę: Zygmunta Antończyka, Danutę Konecką, a na wykładowcę Ryszarda Ligarzewskiego, który z urzędu przejął funkcję wiceprezesa ds. sportowych Klubu Uczelnianego AZS po Genowefie Hanyżewskiej.

Kierunki działania Studium WF i Sportu były skierowane na pełne wykorzystanie środków, jakimi dysponuje wychowanie fizyczne, sport i turystyka dla ogólnego wychowania studentów. Do nich należą np. optymalne rozwijanie sprawności fizycznej każdego studenta, opanowanie przez studentów sportów społecznie użytecznych, jak pływanie, narciarstwo, turystyka, kształtowanie nawyków, wykorzystanie sportu i turystyki w celach rekreacyjnych, rozwój sportu akademickiego i uzyskanie postępu w zakresie wyników sportowych, podniesienie stanu zdrowotnego studentów, dostarczenie studentom odpowiedniego zasobu wiedzy z zakresu umiejętności organizowania imprez sportowych i turystycznych.

Zajęciami wf objęto studentów wszystkich lat i kierunków studiów. Program nauczania obejmował obowiązkową naukę pływania, ćwiczenia ogólnorozwojowe rozwijające harmonijnie wszystkie cechy psychomotoryczne, nauczanie techniki i taktyki określonych dyscy-

plin sportowych, zaznajomienie z elementami metodologicznymi, przepisami sportowymi i zasadami organizacji imprez sportowych w uprawianej dyscyplinie sportowej, prób sprawności fizycznej, sprawdziany, zawody sportowe.

Po raz pierwszy do programu Studium WF i Sportu włączono obowiązkowe uczestnictwo studentów w jednym obozie sportowym zimowym lub letnim w ciągu trwania studiów z wpisem zaliczenia do indeksu. Zadanie to zostało zrealizowane przez włączenie programu zajęć sportowych na obozie adaptacyjno-szkoleniowym studentów roku "O" w Funce. Ponadto dla sekcji sportowych zaplanowano dodatkowe szkolenie na obozach zimowych i letnich, w których brali udział działacze AZS-u i SZSP.

W działalności sportowej KU AZS następują zmiany w Zarządzie. Na skutek wypadku samochodowego ginie śmiercią tragiczną prezes klubu AZS mgr Remigiusz Kołodziński. Uchwałą Zarządu z dnia 1 XII 1974 r. funkcję prezesa KU AZS obejmuje mgr Ryszard Ławik, funkcję wiceprezesa ds. sportowych z urzędu pełni mgr Ryszard Ligarzewski, wiceprezesa ds. organizacyjnych student Aleksander Wolski, ds. ideowo-wychowawczych student Marek Deptuła, sekretarzem zostaje Zdzisław Nehring.

Ramowy program działania KU AZS zakładał rozwój masowych form sportu, zwiększenie częstotliwości udziału każdego studenta w różnych zajęciach sportowych, dalszy rozwój sekcji sportowych. Podstawą realizacji tego programu była ścisła współpraca ze Studium WF i Sportu oraz Socjalistycznym Związkiem Studentów Polskich.

Duży sukces zapisał na swoim koncie zespół żeński lekkoatletyki prowadzony przez mgr Jana Żmudzińskiego. Startując w Centralnych Biegach Przełajowych w Lublinie zdobył III miejsce wśród wszystkich uczelni w Polsce. Z brązowymi medalami wróciły także zawodniczki piłki ręcznej z Akademickich Mistrzostw Polski w Olsztynie, trenerem zespołu był mgr Andrzej Dominiak. Zespół męski piłki koszykowej na Akademickich Mistrzostwach Polski zdobył IV lokatę, a piłkarze ręczni IX miejsce. Drużyna piłki siatkowej mężczyzn, której trenerem był Jan Remplewicz uzyskała X, a tenisa stołowego miejsce XI.

W tym roku byliśmy organizatorami VIII Akademickich Mistrzostw

Polski w lekkoatletyce, gdzie reprezentacja naszej Uczelni zdobyła drużynowo Mistrzostwo Polski.

Rok akademicki 1975/76

Pracownikami etatowymi byli: kierownik Studium WF i Sportu Genowefa Hanyżewska, zastępca ds. dydaktycznych Danuta Konecka, zastępca ds. sportowych Ryszard Ligarzewski, wykładowcy Zygmunt Antończyk, Robert Dybała, Jan Żmudziński, zleceniobiorcy: Jerzy Dworski, Andrzej Dominiak, Elżbieta Pannert, S. Dębna, Grzegorz Nowicki, Zofia Janczewska, Olaf Jankowski. Na etat w tym roku przyjęto Waldemara Koryckiego i Ludwikę Gaweł.

Do osiągnięć dydaktycznych zaliczyć należy: wprowadzenie na wszystkie lata studiów obowiązkowej nauki pływania, a na IV roku uzyskanie umiejętności wymaganych kartą pływacką, prowadzenie szerokiej działalności w zakresie sportu masowego, prowadzenie zajęć rekreacyjnych dla studentów, pracowników Uczelni oraz dzieci pracowników, objęcie studentów roku "0" szkoleniem sportowym w Funce z zaliczeniem odbytego obozu w indeksie.

W działalności sportowej na Akademickich Mistrzostwach Polski Wyższych Szkół Pedagogicznych i Filii Uniwersytetów reprezentacja Uczelni w piłce koszykowej kobiet zajęła III miejsce, w pływaniu mężczyzn - III miejsce, w piłce nożnej - V miejsce i IV miejsce w biegu przełajowym organizowanym przez redakcję TV i Przeglądu Sportowego.

Rok akademicki 1976/77

Do Studium WF i Sportu przyjęci zostali na etat: magistrowie Aurelia Jakubowska, Krzysztof Kościański i Henryk Orzłowski. Z pracy w Uczelni zrezygnowała Ludwika Gaweł przenosząc się do Szkoły Podstawowej w Nowem. Na godzinach zleconych zatrudnieni byli: Jerzy Dworski, Wiesława Wesołowska, Grzegorz Nowicki, Zofia Janczewska, Olaf Jankowski i Teresa Dębna. Kierownik Studium WF i Sportu Genowefa Hanyżewska obroniła pracę doktorską w Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Promotorem pracy

był prof. dr hab. Antoni Januss z Zakładu Morfologii Funkcjonalnej.

Studium WF i Sportu swoją działalnością dydaktyczno-wychowawczą obejmowało studentów wszystkich lat studiów. Studenci odbywali zajęcia w 102 grupach ćwiczebnych.

W poszczególnych grupach realizowano program szczegółowy z zakresu zespołowych gier sportowych, lekkoatletyki, pływania, gimnastyki. Dziesięć grup realizowało specjalistyczny program z żywienia.

Szeroko prowadzona była rekreacja studentów i pracowników Uczelni. Wiele uwagi poświęcono szkoleniu studentów na obozach sportowych w wyniku czego 608 osób objętych było szkoleniem specjalistycznym w sekcjach sportowych.

Kalendarz imprez sportowych obejmował rozgrywki i zawody międzyrocznikowe, międzywydziałowe, międzyuczelniane oraz udział w Akademickich Mistrzostwach Polski WSP i Filii Uniwersytetów.

W Akademickich Mistrzostwach Polski reprezentacja naszej Uczelni w lekkoatletyce zdobyła w punktacji zespołowej I miejsce, w piłce nożnej IV miejsce, w piłce ręcznej kobiet IX miejsce, w piłce siatkowej mężczyzn VII miejsce.

Rok akademicki 1977/78

Na etat do Studium WF i Sportu przyjęty został mgr Henryk Skorupa, zastępcą kierownika ds. sportowych mianowano Jana Żmudzińskiego, ponieważ Ryszard Ligarszewski piastujący tę funkcję przeniósł się z Uczelni do pracy w BKS "Budowlani". Jednocześnie Jan Żmudziński z racji pełnionej funkcji objął stanowisko wiceprezesa ds. sportowych w KU AZS, tym samym został awansowany na wykładowcę. W tym roku zrezygnował z pracy na stanowisku Dyrektora Administracyjnego Uczelni prezes KU AZS Ryszard Ławik, w związku z czym uchwałą Zarządu dokonano wyboru nowego prezesa, którym został mgr Kazimierz Kaźmierczak - nowy Dyrektor Administracyjny. W Studium WF i Sportu nie było zmian etatowych nauczycieli wf. Na godzinach zleconych pracowali: Jerzy Dworski, Marek Gerbatowski, Zygmunt Bilewicz, ppłk Leon Berek, Jerzy Tulczyjew, Zofia Janczewska i Olaf Jankowski.

Celem właściwego przygotowania studentów ćwiczących w sekcjach sportowych do rozgrywek zorganizowano szereg obozów specjalistycznych o charakterze wybitnie szkoleniowym w zakresie danej dyscypliny sportowej. Łączna liczba studentów, którzy przebywali na obozach sportowych, wynosiła 687.

Ponadto dla lepszego przygotowania studentów do spełniania funkcji propagatorów i organizatorów sportu w przyszłych miejscach pracy oraz realizacji uczelnianego programu wychowania fizycznego, sportu i rekreacji, Studium WF i Sportu zorganizowało kurs dla organizatorów sportu. Wykłady prowadzili pracownicy Studium. 40 studentów uzyskało uprawnienia "Organizatora Sportu".

Osiągnięcia sportowe sekcji wyczynowych w IX Akademickich Mistrzostwach Polski WSP i Filii Uniwersytetów były następujące: żeglarstwo - II miejsce, pływanie mężczyzn - IV miejsce, piłka siatkowa kobiet - VII miejsce, tenis stołowy kobiet - V miejsce, tenis stołowy mężczyzn - X miejsce, pływanie kobiet - VI miejsce, piłka koszykowa - IV miejsce. W punktacji łącznej w IX edycji Akademickich Mistrzostw Polski zespoły nasze uplasowały się na VII miejscu wśród 15 startujących Wyższych Szkół Pedagogicznych.

W roku akademickim 1978/79 do pracy w Studium WF i Sportu zostaje przyjęta mgr Małgorzata Gano - trener pływania, na wykładowcę awansuje Robert Dybała, pozostały skład osobowy pracowników etatowych pozostaje bez zmian.

Założenia programowe działalności dydaktyczno-wychowawczej realizowanej przez Studium WF i Sportu stanowiły integralną część programu dydaktyczno-wychowawczego Uczelni. Podstawowymi formami stosowanymi w realizacji tego programu były zajęcia wychowania fizycznego, sportu i rekreacji, imprezy sportowe, obozy sportowe, szkolenie organizatorów sportu i turystyki.

W zakresie wychowania fizycznego główną tendencją zmian było usportowienie zajęć oraz tworzenie coraz większej ilości grup specjalizacji sportowej w podstawowych dyscyplinach sportowych, jak: zespołowe gry sportowe, pływanie, łyżwiarstwo. Naczelnym zadaniem w zakresie rozwoju sportu wyczynowego było dalsze podnoszenie poziomu wyszkolenia sportowego w sekcjach oraz udział w rozgrywkach międzyuczelnianych, ligach państwowych, do Akademickich Mistrzostw

Polski włącznie. Duży sukces po dziesięciu latach wytężonej pracy szkoleniowej w sporcie odnieśli reprezentanci naszej Uczelni w X edycji Akademickich Mistrzostw Polski WSP i Filii Uniwersytetów zdobywając wicemistrzostwo Polski za Wyższą Szkołą Pedagogiczną ze Szczecina, która od lat prowadzi kształcenie na kierunku wychowania fizycznego. W całokształcie działalności Stowarzyszenia Studium WF i Sportu nie można pominąć ważnej dziedziny jaką stanowi udział studentów w masowych imprezach sportowych.

W latach 1969/74 masowymi imprezami sportowymi, w których brali udział studenci wszystkich kierunków studiów były Spartakiady Sportów Obronnych. Reprezentacja Uczelni 3-krotnie zdobywała Mistrzostwo Polski w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Sportów Obronnych.

W roku akademickim 1974/75 zwiększona liczba studentów spowodowała, iż opracowano specjalną punktację za udział w masowych imprezach sportowych. Punktacja pozwalała na wyróżnienie najbardziej usportowionego wydziału w Uczelni.

W ramach tego współzawodnictwa przeprowadzono spartakiadę I roczników w następujących dyscyplinach sportowych: pływanie, lekkoatletyka, tenis stołowy, piłka siatkowa i koszykowa. Wygrali generalnie studenci Wydziału Pedagogicznego uzyskując 556 punktów, drugie miejsce - Wydział Mat.-Przyrodn. - 245 pkt., III miejsce Wydział Humanistyczny - 156 pkt.

Ponadto w ciągu całego roku odbywały się rozgrywki w piłce siatkowej, koszykowej i ręcznej w ramach Uczelnianej Ligi Studenckiej.

W tym roku w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu zrodził się pomysł organizowania dla studentów czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu pod nazwą "bieg po zdrowie". Impreza taka odbywała się raz w miesiącu w niedzielę pod kierunkiem pracowników Studium WF i Sportu. Nowum w zakresie aktywnego wypoczynku znalazło uznanie tylko u niewielkiej liczby studentów. Jednak entuzjazm i doznane przeżycia na "ścieżce zdrowia" małej grupy szybko przekonały do tej formy ruchu szerokie kręgi młodzieży studenckiej.

Rok akademicki 1975/76 był ważnym etapem w zakresie uatrakcyjniania i intensyfikacji form oraz imprez studenckiego sportu masowego. Kontynuowano spartakiadę I roczników w następujących dyscyplinach sportowych: piłka siatkowa, ręczna, koszykowa i nożna oraz lekkoatletyka.

W wyniku rywalizacji między kierunkami studiów pierwszych lat uzyskano następujące wyniki.

Miejsce	Kierunek studiów	Ilość pkt
I	fil.polska, angielski, rosyjski	136
II	wych.techniczne	102
III	pedagog. przedszkolna	54
IV	bibliotek., matematyka	50
V	pedagog. obronna	48
VI	wychowanie muzyczne	30

Start studentów wszystkich lat i kierunków studiów w imprezach sportowych odbył się w następujących dyscyplinach sportowych: piłka siatkowa, koszykowa, ręczna, tenis stołowy, pływanie i lekkoatletyka.

Poniższa tabela przedstawia wyniki uzyskane w rywalizacji o najbardziej usportowiony kierunek studiów w Uczelni.

Lp	Kierunek studiów	Rok	Miejsce	Ilość pkt
1	fil.polska, rosyjska, angielska	I	I	188
2	wych.techniczne	I	II	146
3	ped.przedszkolna	I	III	78
4	bibliotek, matemat.	I	IV	76
5	wych.techniczne	II	V	62
6	wych.techniczne	III	VI	51

Masową imprezą sportową wieńczącą całoroczną rywalizację sportową studentów było zorganizowanie przez Studium WF i Sportu, Klub Uczelniany AZS i Dział Socjalny "Święta Sportu Studenckiego".

Była to impreza szczególna w życiu sportowym Uczelni, ponieważ do czynnego udziału w niej zadeklarowali się JM Rektor, Prorektory oraz Dziekani.

W ramach programu "Święta Sportu" odbyło się szereg ciekawych konkurencji sportowo-rekreacyjnych, w których masowo startowali studenci różnych lat i kierunków studiów. Zostały rozegrane również turnieje sportowe w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn, piłce koszykowej i ręcznej kobiet i mężczyzn.

W wymienionych grach zespołowych startowały reprezentacje poszczególnych Wydziałów. Wyniki poszczególnych gier w turniejach przedstawia poniższa tabela.

W grupie kobiet:

Dyscyplina sportowa	Wydział	Miejsce
piłka siatkowa	Pedagogiczny	I
"	Humanistyczny	II
piłka koszykowa	Pedagogiczny	I
"	Mat.-Przyrod.	II
"	Humanistyczny	III
piłka ręczna	Pedagogiczny	I
"	Mat.-Przyrod.	II
"	Humanistyczny	III

W grupie mężczyzn:

piłka siatkowa	Mat.-Przyrod.	I
"	Pedagogiczny	II
piłka koszykowa	Mat.-Przyrod.	I
"	Pedagogiczny	II
piłka ręczna	Mat.-Przyrod.	I
"	Pedagogiczny	II

Kolejny rok akademicki 1976/77 jest dalszym etapem rozwijania masowego ruchu sportowego młodzieży akademickiej. Organizowano imprezy sportowe w ramach Studenckich Igrzysk Sportowych dla stu-

dentów pierwszych lat studiów w zespołowych grach sportowych, pływaniu, tenisie stołowym oraz w lekkoatletyce. W wyniku zmagani sportowych studentów I roku studiów punktacja przedstawiała się następująco:

Wyniki rywalizacji sportowej studentów I roku

Kierunek studiów	Miejsce	Ilość pkt
pedagog. obronna	I	333
wych. techniczne	II	243
bibliotekoznawstwo	III	180
pedagog. przedszkolna	IV	114
pedagog. K-0	V	91
pedagog. szkolna	VI	71
pedagog. opiekuńcza	VII	28
matematyka	VIII	27
wych. muzyczne	IX	14

Notowało się w tym okresie większe zainteresowanie studentów wszystkich lat i kierunków studiów startem w imprezach sportowych o Mistrzostwo Uczelni. Łącznie w ciągu całego roku w różnych dyscyplinach sportowych startowało około 800 studentów. Wyniki całorocznej rywalizacji sportowej na najbardziej usportowiony rocznik i wydział przedstawiają poniższe tabele:

Kierunek studiów	Rok studiów	Miejsce
pedagog. obronna	I	I
pedagog. obronna	II	II
wych. techniczne	I	III
pedagog. K-0	I	IV
bibliotekoznawstwo	I	V

Punktacja wydziałowa:

Wydział	Miejsce	Ilość pkt
Pedagogiczny	I	326
Matemat.-Przyrodn.	II	308
Humanistyczny	III	196

Następny rok akademicki, 1977/78 zdominował wszystkie poprzednie lata pod względem różnorodności i ilości organizowanych imprez sportowych dla ogółu studentów na terenie Uczelni i poza nią.

Spartakiadę I roczników przeprowadzono na obozie adaptacyjno-sportowym w Funce. Startowało 324 studentów w następujących dyscyplinach sportowych: piłka siatkowa, koszykowa i ręczna oraz lekkoatletyka. Rywalizacja była ogromna. Byli zwycięzcy i pokonani, ale sam udział w zawodach oraz związane z tym przeżycia pozostawiły trwałe ślady u młodych adeptów zawodu nauczycielskiego.

I tak rozpoczął się nowy rok działalności sportowej w naszej Uczelni. Współzawodnictwo grup działania z zakresu sportu masowego zostało zainaugurowane. Ufundowane puchary przechodnie przez Studentów WF i Sportu oraz Radę Uczelnianą SZSP dla najbardziej usportowionego rocznika oraz Wydziału - były dodatkowym bodźcem. Zatem, było o co walczyć. Kto zdobędzie po raz pierwszy puchar dla swojego kierunku, Wydziału?

Zanotowano rekordową liczbę startujących studentów. Łącznie w Studenckich Igrzyskach Sportowych wzięło udział około 1800 osób. Poniższa tabela ilustruje udział studentów w poszczególnych dyscyplinach sportowych:

Lp	Dyscyplina sportowa	Liczba uczestn.	Rocznik	Wydział
1	pływanie k. i m.	50	wych.tech. I r.	Mat.-Przyrod.
2	piłka siatkowa k.	220	ped.szkol. IV r.	Pedagog.
3	piłka siatkowa m.	80	wych.tech. IV r.	Mat.-Przyrod.

Lp	Dyscyplina sportowa	Liczba uczestn.	Rocznik	Wydział
4	piłka koszykowa k.	70	ped.opiek. II r.	Pedagog.
5	piłka koszykowa m.	60	wych.tech. IV r.	Mat.-Przysr.
6	piłka ręczna k.	140	fil.ros. I r.	Humanist.
7	piłka ręczna m.	60	wych.tech. III r.	Mat.-Przysr.
8	tenis stołowy k. i m.	20	ped.obronna II r.	Pedagog.
9	bieg przełaj. k. i m.	980	naucz.pocz. I r.	Pedagog.
10	LA k. i m.	120	wych.tech. I r.	Mat.-Przysr.
11	strzelectwo k. i m.	20	pedag.obr. II r.	Pedagog.

Puchar przechodni zdobyli studenci I roku wychowania technicznego. Generalną punktację za udział w masowych imprezach sportowych przedstawia poniższa tabela:

Miejsce	Rok studiów	Kierunek studiów	Ilość pkt.
I	I	wych.techniczne	279,5
II	II	ped.obronna	224,5
III	IV	wych.techniczne	183,0
IV	IV	pedagog. K-0	161,0
V	I	pedagog. obronna	135,0
VI	I	naucz.początkowe	128,0
VII	III	wych.techniczne	119,5
VIII	II	wych.techniczne	95,5
IX	II	bibliotek.	85,5
X	I	fil.rosyjska	83,0
XI	IV	pedag.obronna	82,0
XII	III	pedagog. K-0	76,0

Miejsce	Rok studiów	Kierunek studiów	Ilość pkt
XIII	II	pedagog. opiek.	72,5
XIV	III	pedagog. szkol.	70,0
XV	I	fil.angielska	65,0
XVI	I	matematyka	61,0
XVII	IV	pedagog. K-0	56,0
XVIII	I	wych.-muzyczne	51,0
XIX	IV	pedagog. szkolna	47,0
XX	I	pedagog. opiek.	46,0
XXI	II	pedagog. szkolna	42,0
XXII	I	filol.polska	41,0
XXIII	I	fil. rosyjska	37,0
XXIV	II	fil. angielska	35,0
XXV	IV	pedagog. opiek.	34,5
XXVI	I	wych. przedszkolne	32,0
XXVII	I	bibliotekoznawstwo	32,0
XXVIII	III	pedagog. K-0	29,0
XXIX	III	fil.polska	27,0
XXX	IV	matematyka	26,0
XXXI	III	pedagog.obronna	24,5
XXXII	IV	bibliotekoznawstwo	20,0
XXXIII	III	wych.muzyczne	15,0
XXXIV	II	pedagog.szkolna	15,0
XXXV	II	wych.muzyczne	11,0
XXXVI	II	fil.rosyjska	11,0
XXXVII	II	pedagog.przedszk.	11,0
XXXVIII	IV	fil.rosyjska	9,0
XXXIX	III	pedagog.przedszk.	5,0
XXXX	III	matematyka	2,0
XXXXI	III	bibliotekoznawstwo	1,0

W rywalizacji o najbardziej usportowiony Wydział zwyciężyli studenci Wydziału Pedagogicznego zdobywając jednocześnie Puchar przechodni. Poniższa tabela przedstawia kolejność w zakresie usportowienia młodzieży studenckiej w Uczelni:

Miejsce	Wydział	Ilość pkt
I	Pedagogiczny	1386,0
II	Mat.-Przyrodniczy	807,0
III	Humanistyczny	492,5

W roku jubileuszu naszej Uczelni w dalszym ciągu preferuje się wszystkie te formy imprez i zajęć sportowych, które pozwalają na maksymalnie masowy udział studentów. Współzawodnictwo grup działania w poszczególnych dyscyplinach sportowych powoduje większe zainteresowanie się ogółu studentów podnoszeniem własnej sprawności fizycznej.

Rok akademicki 1978/79 jak należało tego oczekiwać był rekordowym w zakresie popularyzacji sportu masowego. W imprezach sportowych w ramach Studenckich Igrzysk Sportowych wzięło udział 1950 studentów, Program SIS obejmował następujące dyscypliny sportowe: piłkę siatkową, koszykową, ręczną, pływanie, tenis stołowy, lekkoatletykę, biegi przełajowe i strzelectwo.

Udział w poszczególnych dyscyplinach sportowych dotyczył rywalizacji grup studenckich o miano najbardziej usportowionego rocznika oraz Wydziału. We wszystkich imprezach sportowych startowali studenci reprezentujący 44 grupy działania. Najbardziej pasjonującą rywalizację stoczyły dwie grupy studenckie, ubiegłoroczny obrońca zaszczytnego tytułu - II rok wych.technicznego oraz I rok wych. technicznego.

Tytuł najbardziej usportowionego rocznika zdobył I rok wych. technicznego - 479,5 pkt., II miejsce II rok wych. technicznego - 423,25 pkt., III miejsce III rok pedagog. obronnej - 259 pkt. W rywalizacji o najbardziej usportowiony Wydział zwycięstwo i I miejsce zdobył Wydział Matematyki i Techniki, II miejsce Wydział Pedagogiczny i III miejsce Wydział Humanistyczny.

W roku jubileuszu Uczelni studenci godnie reprezentowali swoje Wydziały przez masowy udział w imprezach sportowych walcząc o najwyższe lokaty dla swojego Wydziału.

Okres 10-letniej działalności Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego obfitował w wiele wydarzeń sportowych, których autorami byli studenci, pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz sztab działaczy Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego.

Wydawnictwo jubileuszowe stanowi zbiór najważniejszych wydarzeń organizacyjnych i sportowych zarówno Studium WF jak i Klubu Uczelnianego AZS. Nie jest ono w stanie ująć wszystkich faktów, jak też pokazać wszystkich ludzi, którzy tworzyli 10-letnią historię.

Powinno ono dać Czytelnikowi pełny obraz przeobrażeń organizacyjnych jednostki oraz działalności dydaktyczno-wychowawczej i sportowej w okresie dziesięciu lat istnienia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy.

LITERATURA

1. Kronika sekcji sportowych
2. Sprawozdania roczne z działalności dydaktyczno-wych. i sportowej
3. Protokoły zebrań Zakładu WF i Studium WF i Sportu
4. Protokoły z imprez sportowych

DIE GESCHICHTE DER ENTWICKLUNG DES INSTITUTS FÜR SPORT UND DES
AKADEMISCHEN KLUBS /DER AKADEMISCHE SPORTVERBAND/ IN DER PÄDAGO-
GISCHEN HOCHSCHULE IN BYDGOSZCZ IN DEN JAHREN 1969-1979

Zusammenfassung

In der Bearbeitung wurden die wichtigsten Ereignisse des Instituts für Sport und des akademischen Sportverbandes dargestellt. Die Arbeit zeigt sowohl die Tatsachen, als auch die Leute, die viel für die Sport - entwicklung getan haben.